BIBLIOTECA CENTRALĂ „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 21.662/939

Nr. 288 Sâmbătă 19 Octombrie 1940
12 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGĂ, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

TAXELE COMUNALE ȘI SCUMPETEA VIEȚII

Scumpirea crescândă a vieței, care apasă greu asupra populației sărace, nu este datorită numai speculanților, care abuzează de împrejurări spre a ridica prețul mărfurilor și articolelor alimentare, dar și numeroaselor taxe prevăzute în legea administrativă.

Între taxele, care contribue la scumpirea vieții, este taxa comunală „ad-valorem" percepută asupra tuturor mărfurilor și articolelor alimentare ce intră, sau ies, în și din raza orașelor, prin orice mijloc de transport: c. f. r., poștă, autocamioane, sau căruțe.

Această taxă e cu atât mai apăsătoare asupra consumatorilor, cu cât ea nu este aceeaș în toate localitățile, ci variază.

Cu toate că legea administrativă a prevăzut, în tabloul de impozite și taxe comunale, dreptul primăriilor comunelor urbane de a percepe o taxă de 0,20 la sută, calculată la valoarea mărfurilor introduse, sau eșite, din raza orașelor, prin alte decrete-legi, sub fostul regim, taxa aceasta a fost majorată, fără să se țină seamă, că viața se va scumpi. Așa, de ex., Municipiul București, dela Martie 1939, pe temeiul unui decret-lege, percepe o taxă ad-valorem de 1 la sută, în loc de 0,20 la sută cât s'a prevăzut în legea administrativă; iar alte municipii și comune urbane au fost și ele autorizate să sporească această taxă, spre a-și mări veniturile. Pe când însă articolelor de valoare mare, fiind transportate ca bagaje, nu li se aplică taxa comunală *ad-valorem*, tocmai mărfurile de primă necesitate și articolele alimentare sunt impuse acestor taxe, care le mărește prețul de vânzare, — de oarece nu transportatorul le suportă, ci consumatorul.

Nu numai atât. Această taxă este superioară celorlalte considerate accesorii și ea este, de fapt, percepută de două ori de către agenții comunali pentru același transport: odată, la eșirea din orașul de unde a fost luată marfa și a doua oară, la intrarea în orașul unde urmează să fie predată destinatarului. După calculele făcute de serviciile competinte, iată câteva cifre ce dovedesc cât de mult contribue la scumpetea unor articole alimentare și mărfuri de primă necesitate acele taxe: untul, cu valoarea pe 100 kg., 18.000, taxa de transport pe c. f. la distanța medie pentru 100 kg., 226 lei, iar taxa *ad-valorem* pentru aceeaș cantitate se ridică la 516 lei; carnea tăiată, cu valoarea pe 100 kg. 4400 lei, taxa de transport pe c. f. r. la distanța medie pentru 100 kg., este de 226 lei, iar taxa *ad-valorem*, la aceeaș cantitate, 253 lei; mezeluri, cu valoarea pe 100 kgr., 10.300, taxa de transport pe c. f. la distanța medie pentru 100 kgr. este de 272 lei, iar taxa ad-valorem, 429 lei ș. a. m. d.

Din cauza aceasta, nu numai că circulația mărfurilor suferă, dar, ceeace este mai grav, viața se scumpește.

Consiliul superior al transporturilor și tarifelor, examinând în ultimul timp această chestiune și constatând că taxele comunale contribue în primul rând la scumpetea vieții și la reaua circulație a mărfurilor în țară, între centrele de producție și cele de consumație și de desfacere, a propus desființarea lor.

Luându-se în seamă interesele sociale și economice și consecințele grave ale scumpetei vieții, urmează să fie revizuite toate impozitele, sub forma de taxe, ce au fost introduse în ultimii ani, asupra transporturilor articolelor alimentare și a mărfurilor de primă necesitate, spre a fi, unele desființate, iar altele micșorate, căci numai așa vom putea suprima o cauză principală a scumpetei vieții.

SĂ NE DESCHIDEM OCHII

In fiecare zi ne vin vești că mulți dintre cei plecați dela noi în țara lor odată cu răpirea teritoriilor, se întorc în România și își reiau slujbele ori meseriile lor, iar noi îi reprimim încântați că ni se dă un certificat de complezență că... „tot în țara românească e mai bine".

Când o să ne vindecăm oare de vanitatea asta copilărească de a lua drept bun tot ce ni se spune, de a crede toate falsele declarații de dragoste?

N'am plătit destul de greu generozitatea și ospitalitatea noastră, pe care o acordam tuturor străinilor veniți depe alte meleaguri, numai de dragul unor platonice certificate de omenie ce ni se acordau de oficinile internaționale, cari ne-au răsplătit apoi cu cea mai neagră ingratitudine?

Să mai credem noi oare în sinceritatea celor cari vin să îngroașe numărul vrăjmașilor pe cari îi îngăduim?

Laudele lor fățarnice adresate poporului român au aerul elogiilor pe care vulpea șireată le aducea corbului vanitos.

„Vai ce generos neam, ce bun suflet, ce inimă ospitalieră și înțelegătoare", spun candidații de mâine la opera de spionaj.

Ne-am deschis ochii, cunoaștem șiretenia vulpilor; poporul român cu sufletul larg deschis, loial, cavaleresc, nu se mai lasă înșelat a doua oară, ci, bărbătește, va măsura cu aceeași măsură tot ce ni se dă și tot ce ni se ia!

Suntem siguri că sunt cazuri în care sinceritatea nu poate fi pusă la îndoială, că nu se poate ca toți cei de bună credință să nu recunoască realele calități ale poporului român, atât de sentimental și atât de crunt răsplătit. Nu e vina noastră dacă, pe viitor, vom fi nevoiți să aplicăm dela stat la stat, aceleași metode pe cari alții ni le aplică nouă.

OPERAȚIILE NAVALE ȘI AERIENE
IN SECTORUL MEDITERANEI CENTRALE ȘI ORIENTALE
Puternice atacuri aeriene ne și britanice

In sectorul central al mărei Mediterane s'au inregistrat zilele acestea acțiuni navale și aeriene.

In ziua de 12 Octombrie s'a angajat o luptă la 80 mile sud-est de coasta Siciliei, între un grup de torpiloare italiene din clasa „Airone" — având fiecare 679 tone — și câteva vase britanice, între care a fost și crucișătorul Ajax, ce a luat parte, impreună cu Esteres și Achilles, la bătălia dela Montevideo din apropierea coastei republicei sud-americane Uruguay, împotriva crucișătorului german „Graf von Spee".

Crucișătorul Ajax, cu un deplasament de 6985 tone, face parte de câtva timp din escadra britanică ce operează în sectorul occidental și central al mărei Mediterane, între strâmtoarea Gibraltar și răsărit de insulele Malta și Sicilia.

Nu se cunoaște compoziția forțelor navale britanice, care au angajat lupta cu torpiloarele italiene, în ziua de 12 Octombrie, la 80 de mile sud-est de coasta insulei Sicilia. După comunicatul amiralității britanice de eri se precizează că crucișătorul Ajax a scos din luptă și scufundat două „distrugătoare" italiene din clasa „Airone"; iar al treilea distrugător, care a fost grav avariat, a rămas câtva timp în voia valurilor și apoi s'a scufundat și el.

După comunicatele italiene, în această luptă au participat mai multe unități britanice, între care și un crucișător de tipul „Neptun", care a fost scufundat; iar alte vase inamice au suferit avarii.

In noaptea de 15—16 Octombrie, tot în sectorul central al mării Mediterane, a fost o luptă între un submarin italian „Toti" și un submarin britanic, de tip oceanic, „Perseus". Atacat cu tunul și mitralierele dela o scurtă distanță pe când naviga la suprafață, „Perseus", surprins, a fost avariat și apoi torpilat în plin și scufundat.

„Perseus" avea o deplasare, la suprafață de 1500 tone; iar sub apă, de 2000 tone și un armament puternic: opt lans-torpile, un tun de 102 mm., câteva tunuri de calibru mijlociu și două mitraliere.

O altă luptă aero-navală s'a dat în sectorul oriental al Mediteranei, între o formație puternică de hidroavioane italiene și un convoi britanic, compus din câteva vase de comerț protejate de vase de război și de un vas port-avion.

După comunicatul marelui cartier general italian, vasele de război britanice ce au fost atacate de hidroavioanele italiene sunt aceleași care au participat și la lupta navală din ziua de 12 Octombrie dela sud-est de coasta Siciliei.

Hidroavioanele italiene au susținut lupta cu avioanele britanice decolate de pe vasul port-avion și au avariat un crucișător și un vas de transport din convoi.

Din Roma se desminte trimiterea de trupe italiene în archipelagul Dodecanez și de trupe germane în Africa.

*

Atacurile aeriene germane, în massă, continuă împotriva sectorului Londrei și celorlalte regiuni din Anglia de est și de sud, provocând numeroase distrugeri și incendii. De câteva zile, comunicatele germane calculează greutatea bombelor și torpilelor aruncate asupra obiectivelor britanice, după fiecare incursiune aeriană. In cursul zilei și a nopței de 13—14 Octombrie, au căzut asupra Londrei 166.000 kg. bombe explozive cu efecte brizante; iar atacul a fost dat de câteva sute de avioane de bombardament și de vânătoare. In ziua și noaptea următoare atacurile aeriene germane s'au dat cu forțe și mai mari. Aviația britanică a atacat și ea diferite regiuni din Germania, între care și zona Berlinului; precum și numeroase instalațiuni petrolifere din Stteting, Bohlen, Rotha, Magdeburg și Meisberg și docurile dela Hamburg, Emdem, Linden și Hanovra.

R. S.

AVION BRITANIC
SILIT SĂ ATERIZEZE IN LAPONIA DE NORD

Stockholm, 16 (Rador). — Agenția Telegrafică Suedeză anunță că artileria antiaeriană suedeză a silit un avion britanic să ateriseze Miercuri dimineață în Laponia de nord.

Cei doi membri ai echipagiului au fost internați.

SE VA CONSTRUI UN POD INTRE RUSCIUC ȘI GIURGIU

Budapesta, 16 (Telegraph-Orient. — *Ziarul „Mai nap" din Sofia arată că din inițiativa și cu ajutorul Germaniei se va construi încurând un pod între Rusciuc și Giurgiu.*

CITIȚI IN CORPUL ZIARULUI:

IMPORTANTE DECLARAȚII ALE D-LUI GENERAL ION ANTONESCU FACUTE ZIARULUI „WEST DEUTSCHER BEOBACHTER".

REGLEMENTAREA DREPTURILOR AVOCAȚILOR EVREI.

REDUCEREA NUMARULUI CAMERELOR DE MUNCA ȘI DESFIINȚAREA UNIUNII LOR.

APROVIZIONAREA POPULAȚIEI LA PREȚURI CUVIINCIOSE.

NOUI NUMIRI LA UZINELE MALAXA.

MINISTERUL AERULUI ȘI MARINEI ȘI MINISTERUL INZESTRĂRII ARMATEI AU FOST DESFIINȚATE
S'au inființat patru subsecretariate de stat

„Monitorul Oficial" de Joi publică Decretul Lege No. 3488 din 16 Octombrie 1940 prin care se desființează ministerul aerului și marinei și ministerul înzestrării armatei și se înființează următoarele subsecretariate de stat:

Subsecretariatul de stat al armatei de uscat;

Subsecretariatul de stat al aerului;

Subsecretariatul de stat al marinei;

Subsecretariatul de stat al înzestrării și administrației armatei.

SITUAȚIA DIN SUD-ESTUL EUROPEI S'A LIMPEZIT FOARTE MULT
COMENTARIILE PRESEI TURCE

Istanbul, 16 (Rador). — Corespondentul agenției „Stefani" transmite:

Presa turcă, care prevăzuse complicații grave, pare foarte decepționată de faptul că prevederile sale nu s'au realizat și că situația în sud-estul Europei, departe de a se complica, s'a limpezit foarte mult.

Ziarul „Tan" constată că garanția dată României de puterile Axei și-a dovedit eficacitatea.

Printre rânduri, se poate vedea că redactorul ziarului face o comparație între garanția efectivă a Axei și pretinsa garanție britanică, inoperantă și absolut platonică.

PLĂȚILE DINTRE ROMÂNIA ȘI IUGOSLAVIA VOR FI LICHIDATE PE BAZA FRANCULUI ELVEȚIAN

Belgrad, 16 (Telegraph-Orient). — Deoarece guvernul american a sechestrat disponibilitățile în dolari ale României în Statele Unite guvernul român s'a înțeles cu cel jugoslav, ca pe viitor plățile între cele două state să fie lichidate pe baza francului elvețian, în loc de dolari ca până acuma.

NUMAI PATRU ROMÂNI EXPULZAȚI SE POT INAPOIA LA CASELE LOR!

Arad, 16 Octombrie

La primăria Aradului a sosit o adresă din partea autorităților maghiare că se pot reînapoia în Transilvania de Nord numai 4 persoane dintre cei 926 expulzați.

DESFIINȚAREA CORPULUI SUPERIOR DE CONTROL

Monitorul Oficial de Joi publică următorul decret-lege pentru desființarea Corpului superior de control.

Art. unic. — Corpul superior de control și funcțiunea de controlor general de stat create prin Decretul-lege nr. 1455, publicat în Monitorul Oficial nr. 79 din 5 Aprilie 1938, se desființează.

Arhiva și bunurile Corpului superior de control vor fi predate Președinției consiliului de miniștri, secretariatului general.

Dat în București, la 16 Octombrie 1940.

PESCUIREA UNEI MINE

O mină engleză aruncată de valuri pe coasta norvegiană, este pescuită de o echipă specială

DUPĂ ATAC

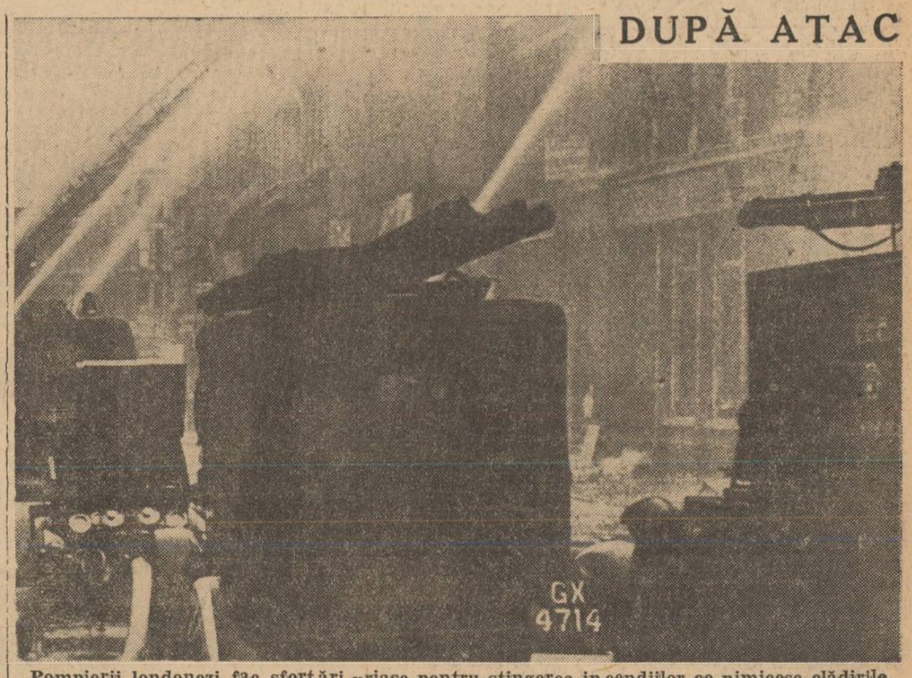

Pompierii londonezi fac sforțări uriașe pentru stingerea incendiilor ce nimicesc clădirile după un atac aerian german

Moravuri greu de stârpit

Sunt moravurile în legătură cu valul de scumpete și cu specula.

E adevărat că recolta slabă, depresiunea întregii vieți economice interne și externe din cauza războiului, slăbirea mecanismului monetar, contribue în proporți importante la scumpirea progresivă a traiului; e adevărat că autoritățile competinte depun, prin comisiunile special înființate, sforțări să pună acestor rele o stavilă. Se fac mereu descinderi și anchete și se aplică fără cruțare și deosebire sancțiunile prevăzute de legi și regulamente. La intervale apropiate unele de altele, apar în ziare coloane întregi de negustori speculanți și cu pedepsele ce le-au fost aplicate.

Totuși, răul dăinuește și valul de scumpete ia mereu proporții dela o zi la alta. La articolele de consumație curentă și de cea mai strictă necesitate — carne, ouă, legume, unt, untură, etc. — prețurile de azi sunt mai scumpe decât cele de ieri, precum fiecare cetățean se așteaptă ca mâine să plătească mai scump decât astăzi.

S'ar părea că asistăm la o cursă de întrecere între măsurile ce iau autoritățile, ca să stăvilească valul de scumpete și între cei ce provoacă acest val. Până acum, aceștia din urmă au izbutit să marcheze mai multe puncte asupra autorităților.

Dar moravurile, a căror stârpire se arată așa de anevoioasă, prezintă și alte aspecte în dauna publicului consumator.

Un aspect pipăit și elocvent îl avem cu pâinea integrală. Pâinea integrală trebuia să fie bine coaptă, plăcută la gust și — după cum ne asigură știința medicală — mai hrănitoare decât pâinea albă de lux. Am văzut însă cu toții și vedem în toate zilele că, în loc de pâine, care să întrunească aceste condițiuni, ni se servește o cocă necoaptă și având un gust acru și neplăcut.

Un alt aspect al moravurilor, de care ne plângem și de pe urma căruia suferim, îl prezintă dispariția artificială și voită a unor articole de primă consumație sau — mai precis — refuzul unor negustori de a le vinde la prețul maximal stabilit. Clientului pe care nu-l cunoaște sau pe care îl bănuește că-l va denunța în caz că îi cere un preț mai mare, îi răspunde doar: „N'avem, nu ne-a mai rămas".

Același client însă află că puțin mai târziu, același negustor a avut și a vândut altui client care îi era cunoscut sau de a cărui discreție era mai sigur. Ba chiar — fapt aproape de necrezut — un corespondent ocazional ne scrie că, pentru a putea cumpăra unele articole de consumație, e obligat să dea vânzătorului un bacșiș. Înainte vreme — și nu e mult deatunci — obțineai dela băcănii și dela alte prăvălii anumite bonuri, care în realitate erau un rabat asupra sumei plătite. Acum dai bacșiș, ca să poți cumpăra, plătind peșin. E o situație a cărei ciudățenie n'are nevoie de a fi subliniată.

Lipsa la cântar, practicată în deosebi de negustori improvizați în negustori ambulanți, ia proporțiile unui adevărat scandal. Până acum de curând se admitea oficial ca pâinea, socotită ca având greutatea de un kilogram, să nu cântărească în realitate de cât 800 sau chiar 700 de grame. Era un mijloc puțin recomandabil și — adăugăm — puțin inteligent de a-i face pe cetățeni să creadă că prețul pâinei se menține același. Era o credință cum nu se poate mai naivă.

Acum, hotărându-se, așa cum era și logic, ca pâinea să fie vândută cu cântarul și ca, prin urmare, kilogramul să fie adevărat kilogram, s'a pus capăt, unei șmecherii — cuvântul „șmecherie" ni se pare cel mai potrivit — la care o autoritate publică n'are dreptul să recurgă.

Insă, la alte articole de consumație — cartofi, ceapă, diferite alte zarzavaturi — desfăcute pe străzile Capitalei de negustorii împrovizați, de cari am pomenit, lipsa la cântar, și încă ce lipsă, a devenit o regulă curentă. Clientului, care vrea să verifice greutatea cu propriul său cântar, sau cu un cântar dela o prăvălie din apropiere, i-se refuză vânzarea.

Am citat aceste cazuri, care nu sunt izolate. Ele arată, pe de o parte, cât de greu sunt de stârpit unele moravuri și apucături rele, dar, pe de altă parte, impun autorităților în drept o vigilență mai mare în aplicarea măsurilor de control și de combatere a speculei.

Bine înțeles, are și publicul consumator datoria de a sprijini și înlesni activitatea autorităților în această direcțiune. Să nu închidă ochii, să nu tolereze și mai ales să nu încurajeze pe cei ce-l specultează, ci, reacționând cu energie, să-denunțe și să-i dea pe mâna celor însărcinați cu reprimarea speculei și a abuzurilor în legătură cu specula.

N. BATZARIA

PRESA DIN ROMA DESPRE RAPORTURILE DINTRE ITALIA ȘI BULGARIA
Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Roma, 16. — In legătură cu vizita ministrului agriculturii bulgar, „Giornale d'Italia" scrie: „Raporturile dintre Italia și Bulgaria sunt caracterizate printr'o permanență de neschimbată prietenie și colaborare. Italia a apreciat cu un adânc sentiment atitudinea politică a Bulgariei, care cu toate suferințele și mutilările din trecut, nu a încetat niciodată de a crede în venirea unui viitor mai bun pentru ea și a evitat orice aventură periculoasă, încercând mai bine ca printr'o austeră reculegere internă și printr'o înțeleaptă orientare a politicii sale externe, să pună bazele reînvierii sale. Astăzi, prin restituirea Dobrogei regionale meridionale, făcută de amica sa România în linistita atmosferă de colaborare creată de voința axei, Bulgaria a putut în parte să realizeze reintegrarea sa națională.

*

Știrea din sursă streină care spune că armata din valea Padovei va fi primită în Dodecanez este desmințită, din partea italienilor.

Cercurile care o desmint adaogă că nu e nevoe să se trimită trupe în Dodecanez, unde de altfel se află trupe din belșug și cu atât mai puțin armata dela Padua, care este o armată de manevre și ca atare nu este apită de a fi trimisă în această zonă insulară.

E. C.

O piesă grea de artilerie este gata să intervină cu efectul ei nimicitor